

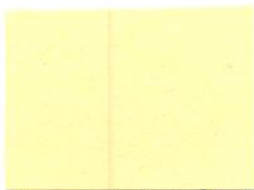
Praha 9.9.2015

Oponentský posudek disertační práce MUDr. RNDr. Ondřeje Bradáče: Treatment of Brain Arteriovenous Malformations .

Disertační práce má celkem 136 stran textu i s literaturou. Autor cituje celkem 282 prací, které jsou současné a adekvátní. Práce je psaná v anglickém jazyce, je srozumitelná a přehledně členěná. Nemám žádné formální výtky. Práce ukazuje neurologické výsledky chirurgické a endovaskulární léčby mozkových arteriovenózních malformací. K celkovému zhodnocení stavu nemocných využívá také neuropsychologické metody alespoň u podskupiny pacientů (66 pacientů). Autor kriticky zhodnotil také dostupnou odbornou literaturu a poté navrhuje optimální léčebný algoritmus. Do sestavy je zahrnuto celkem 222 pacientů, chirurgicky byly léčeno 85 pacientů, endovaskulárně 55, radiochirurgicky 34, konzervativně 48. V kontrolní skupině bylo 10 zdravých dobrovolníků. V chirurgicky léčené skupině pacientů byla incidence závažných komplikací 3,5% a úspěšnost úplné okluze malformace 96,5%. V endovaskulárně léčené skupině pacientů byla míra závažných komplikací 5,5% a úspěšnost úplné okluze malformací 36,4%. V rámci neuropsychologické studie byly srovnáni pacienti s kompletně okludovanou malformací s kontrolní skupinou. Srovnání neukázalo významné rozdíly mezi oběma skupinami pacientů. Autor uzavírá, že chirurgická léčba je metodou volby pro pacienty s AVM Spetzler-Martin stupně I a II. Pro pacienty se stupněm AVM III je vhodná pokud je léze chirurgicky přístupná. Endovaskulární léčbu příliš nedoporučuje (vzhledem k nízkému procentu úplných uzavření AVM). Doporučuje ji pouze pro případnou předoperační embolizaci. Naopak stereotaktická léčba je vhodná k léčbě obtížně přístupných hluboko uložených lézí stupně III. Observace má smysl pouze u pacientů s AVM stupně IV a V, u kterých je jakákoliv terapie spojena s vyššími riziky, než přirozený průběh. Tyto závěry jsou celkem v souladu s provedenou kritickou rešerší a se zkušeností většiny pracovišť zabývajících se léčbou AVM .

Předložená disertační práce je dobře koncipovaná s adekvátními hypotézami a také závěry. Metodika je dobrá včetně použitých statistických metod. Metodické postupy poté vedou

k srozumitelným závěrům. Rovněž angličtina, kterou je práce napsána je dobrá. Oceňuji diskusi, která je otevřená a soudobá. Autor prokázal dostatek invence a způsobilosti k vědecké práci. Publikoval 2 práce se vztahem k dané problematice a to v Acta Neurochirurgica a v Central European Neurosurgery. Další práce je v recenzním řízení. Námitku mám k poslednímu bodu závěru, kde Dr. Bradáč doporučuje k observaci pacienty s AVM IV. a V. stupně již bez další léčby. Domnívám se, že i u těchto pacientů může být použita léčba radiochirurgií a to v několika etapách. Tato léčba se často kriticky posuzuje a nejsou v tom žádné jasné předepsané postupy, ale je možné i u AVM IV. a V. stupně docílit pozitivního efektu. V celku hodnotím disertační práci Dr. Bradáče velmi kladně a domnívám se, že Dr. Bradáč splňuje všechny předpoklady k udělení titulu PhD za jménem a toto udělení doporučuji.

Prof. MUDr. Pavel Haninec, CSc.

Neurochirurgická klinika 3.LF UK

Praha